

Sygn. akt III Ca 1361/15

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędzia SO Krystyna Hadryś

SR (del.) Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Kamil Cieszkowski

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko E. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 6 lutego 2015 r., sygn. akt II C 2615/13

**oddala apelację.**

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Krystyna Hadryś

**Sygn. akt: III Ca 1361/15**

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko E. W. o zapłatę kwoty 2.028,46 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana na podstawie umowy najmu zajmuje lokal nr (...) przy ul. (...) w G.. Pomiędzy 25 lipca 2005 r. a 30 września 2005 r., na podstawie umowy z dnia 6 lipca 2005 r. zawartej pomiędzy Wspólnotą Mieszkaniową przy ul. (...) w G. z PPHU (...) w G. był wykonywany remont w klatce schodowej budynku zamieszkałego przez pozwaną, w tym doszło do przeniesienia układu pomiarowo – rozliczeniowego energii elektrycznej na klatkę schodową.

W dniu 24 listopada 2005 r. dokonano kontroli licznika energii elektrycznej pozwanej podczas której stwierdzono brak plomb monterskiej, dokonano ponownego oplombowania licznika znajdującego się już wtedy na klatce schodowej budynku przy ul. (...) wobec niestwierdzenia nielegalnego poboru energii elektrycznej i nie dokonano jego demontażu.

W dniu 10 grudnia 2007 r. pozwana podpisała z powodem /poprzednio (...) Sp. z o.o. w G./ umowę kompleksową dostarczania energii elektrycznej.

W dniu 4 stycznia 2013 r. miała miejsce kontrola instalacji elektrycznej pozwanej. Wtedy to kontrolerzy stwierdzili brak cech legalizacyjnych (...) Miar przy kontrolowaniu licznika. W dniu 28 stycznia 2013 r. powód wystawił notę obciążeniową o nr (...) na kwotę 2.028,46 z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej przez pozwaną.

Biegły sądowy w opinii wskazał, że opisana w protokole ingerencja w układ pomiarowo – rozliczeniowy mogła prowadzić do zafałszowania wskazań zużytej energii elektrycznej, jak również nie można jednoznacznie stwierdzić, że doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej. Biegły nie wykluczył, że do uszkodzenia licznika mogło dojść w trakcie przeniesienia licznika na klatkę schodową w 2005 r. Biegły wskazał dwie różne możliwości, w tym uwzględnił możliwość, że ingerencja była aktem wandalizmu. Ponadto biegły wskazał, że zaistniałe uszkodzenia licznika stwierdzone w chwili kontroli w dniu 4 stycznia 2013 r. nie powodowały zaniżenia wskazań licznika, kontrolerzy nie stwierdzili, że licznik nie nalicza energii, a uszkodzenia umożliwiały zaniżenie wskazań w okresie przed kontrolą poprzez manipulacje liczydłem. W opinii biegły nie stwierdził, z całą pewnością, że ujawnione uszkodzenia powstały w wyniku celowej ingerencji pozwanej.

Prezes Głównego Urzędu Miar na pytanie Sądu zajął stanowisko, że istnieje możliwość, że licznik z nieprawidłowo dokręconymi wkrętami mocującymi liczydła przeszedł pomyślnie procedurę legalizacji pierwotnej, natomiast wada montażu ujawniła się po przetransportowaniu liczydła i po zainstalowaniu licznika w miejscu opomiarowania.

Sąd Rejonowy wskazał, że przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć odbiorcę energii elektrycznej - opłatami określonymi w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz 348 ze zm.) - tylko wtedy, gdy taka energia została rzeczywiście pobrana (vide: wyrok SN z dnia 10.12. 2009 r., III CZP 107/09). Ciężar dowodu, że doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej obciąża - zgodnie z przepisem art. 6 k.c. - zakład dostarczający energię. W ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał w przedmiotowej sprawie, że doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej przez pozwaną. Sąd Rejonowy podkreślił, że opinia biegłego wskazała jedynie, że ingerencja w układ pomiarowo - rozliczeniowy mogła prowadzić do zaniżenia wskazań zużytej energii elektrycznej. Okoliczność taka jest nie wystarczająca aby przypisać pozwanej odpowiedzialność za nielegalny pobór energii i obciążyć ją opłatą z tego tytułu.

Zdaniem Sądu Rejonowego, aby uznać zasadność powództwa, koniecznym byłoby wykazanie, że nielegalny pobór energii był wynikiem celowej ingerencji pozwanej, nastawionej na „zafałszowanie” wskazań licznika. Jedynie w takich okolicznościach byłoby możliwe przypisanie odpowiedzialności pozwanej i obciążenie ją opłatą za nielegalny pobór energii elektrycznej. Powód nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność, że to pozwana ingerowała w licznik.

Sąd Rejonowy uznał, że powód nie wykazał szkody . Odpowiedzialność wynikająca z art. 57 prawa energetycznego oparta jest na zasadzie ryzyka, co sprowadza się do tego, że odbiorca będzie odpowiadał za nielegalny pobór, bez względu na to, kto faktycznie pobrał nielegalnie energię, chyba że w toku postępowania wykaże, że wyłączną winę za zaistnienie nielegalnego poboru energii elektrycznej ponosi osoba trzecia, za którą odbiorca odpowiedzialności nie ponosi. Koniecznym jest jednak wykazanie szkody.

Powód w apelacji zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na wynik postępowania, to jest art. 233 k.p.c. przez nieprawidłową ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie przepisu art. 57 ustawy Prawo energetyczne przez jego niezastosowanie i wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanej kwoty 2028,46 zł na rzecz powoda z ustawowymi odsetkami od 12 stycznia 2013 roku oraz kosztami postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu apelacji podkreślił, iż odpowiedzialność z tytułu nielegalnego poboru energii jest odpowiedzialnością odszkodowawczą na zasadzie ryzyka, zatem nie jest konieczne udowodnienie winy pozwanej ani ilości energii elektrycznej pobranej nielegalnie oraz okresu.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji dotyczące ustalenia, że nastąpiła nielegalna ingerencja w urządzenie pomiarowe wskazujące zużycie energii elektrycznej, niemniej jednak na mocy przedstawionego materiału dowodowego nie można jednoznacznie stwierdzić, że doszło do nielegalnego poboru energii. Biegły w swojej opinii, porównując zużycie energii stwierdził, że uszkodzenia licznika nie zaburzyły jego wskazań, ponieważ wahania wskazań licznika są niewielkie i mogą wynikać z normalnego użytkowania. Należy zgodzić się ze skarżącym, iż pozwana nie zwolniła się od odpowiedzialności, wykazując wyłączną winę osób trzecich. Materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie takiego stanowiska i w tym zakresie nie można zgodzić się z Sądem Rejonowym. Podkreślić trzeba, że odpowiedzialność pozwanej wynikająca z art. 57 ustawy Prawo energetyczne jest odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka. Przedsiębiorstwo energetyczne nie musi wykazywać szkody ściśle określając jej wysokość, ale musi wykazać, że szkoda w ogóle nastąpiła. Dopiero spełnienie tej przesłanki daje przedsiębiorstwu uprawnienie do wystawienia noty obciążeniowej zawierającej opłatę w wysokości określonej w taryfie zgodnie z art. 57 Prawa energetycznego. Warunkiem koniecznym jest jednak wykazanie, że nastąpiła szkoda z powodu nielegalnej ingerencji w licznik w postaci nielegalnego poboru energii. Można wyobrazić sobie sytuację, w której stwierdzono ingerencję w urządzenie pomiarowe przez odkręcenie śrub czy zerwanie plomb, ale ta ingerencja w żaden sposób nie pociągnęła za sobą nielegalnego poboru energii. Powód musi wykazać, choćby przy pomocy kolejnych odczytów wykazujących znaczne wahania wskazań licznika, świadczących o ingerencji okoliczność, że do nielegalnego poboru energii doszło. Powód przedstawił odczyty zużycia energii elektrycznej do 2012 roku, to jest do chwili wykrycia ingerencji w licznik, ale nie przedstawił kolejnych odczytów, które miały miejsce już po tej po wymianie licznika. Brak jest zatem materiału dowodowego, który mógłby wskazywać na to, że nastąpił nielegalny pobór energii i że powód poniósł z tego tytułu szkodę. Należy podkreślić, iż prawo naliczenia opłat wynikające z art. 57 Prawa energetycznego nie jest karą za ingerencję w stan licznika, ale opłatą za nielegalny pobór energii i tą okoliczność należało wykazać.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Krystyna Hadrys